

Nauja kilni taikos misija

Prancūzija iškilmingai sutiko
N. CHRUSČIOVĄ

je, sumažinti tarptautinį įtampumą.

Su nekantrumu laukė Prancūzijos liaudis tos valandos, kai į jų šalį atvyks N. Chruščiovas. Kovo 23 dieną Paryžius iškilmingai sutiko tarybinės vyriausybės vadovą. Kartu su N. Chruščiovu į Prancūziją atvyko jo žmona ir kiti šeimos nariai.

Savo vizito metu drg.

Chruščiovas kalbės su prezidentu de Goliu, susipažins su talentinga ir darbščia prancūzų tauta, aplankys stambiausius šalies miestus — Bordo, Marselį, Reimsą, Lili,

Ruaną ir kitus. Tarybinės vyriausybės vadovas pabuvos Reno gamykloje Flene, Versalio rūmuose, surengs spaudos konferenciją, kalbės per radiją ir televiziją.

1960 m.

kovo

27 d.

Sekmadienis

Nr. 26 (1113)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m.

LIETUVOS KP ANYKŠČIURAJONO KOMITETO
IR RAJONO DZD TARYBOS ORGANAS

Visų šalių proletarai, vienykitės!

KOLEKTUVINIS DARBAS

Tegu vešliau sulapoja taikos medis

Kas dieną atsuku radiją ir dėsingai klausausi pranešimų apie Tarybinės vyriausybės vadovo N. S. Chruščiovo kelionę po Prancūziją.

Kiekvieną tarybinis žmogus, o kartu ir mūsų kolūkio žemdirbiai džiaugiasi šia kelione, tikėdamiesi gerų taikos rezultatų. Juk draugas N. S. Chruščiovas perdavė šiltus tarybinių žmonių jausmus ir simpatijas anglams, amerikiečiams, indams, indoneziečiams, birmiečiams,

Afganistano liaudžiai ir daugeliui kitų tautų. O šiandien jis draugiškai spaudžia ranką prancūzams.

Mes tikime, kad paprasti žodžiai, kuriuos išgirs prancūzai iš mūsų šalies taikos pasiuntinio, taps sėkla, iš kurios išaugs tvirtas Tarybų Sąjungos ir Prancūzijos liaudies draugystės medis.

VI. Deveikis

Lenino vardo kolūkio antros brigados
brigadininkas

Pasaulinės reikšmės įvykis

Dar labiau pragiedrino pavasarišką nuotaiką žinia apie TSRS Ministrų Tarybos Pirmininko N. S. Chruščiovo taikos misiją į Prancūziją. Tai dar viena taikos misija, pašvesta tam, kad niekados nedrebintų žemės patrankų gausmas, kad

amžinai iš mūsų akių išnyktų karo šmėkla.

Prie radijo imtuvų su didžiausiu susidomėjimu klausėmės taip mielo ir pažįstamo Nikitos Sergejevičiaus Chruščiovo balso iš Prancūzijos, girdėjome tuos šiltus žodžius ir jausmus, kuriuos jis nuvežė prancūzų liaudžiai nuo visų tarybinių tautų. Tomis brangiomis minutėmis, kai brangų svečių draugą N. Chruščiovą sveikino prancūzai, mūsų darbininkų, širdis užliejo džiugus jausmas. Jis skatina mus dar daugiau dirbti taikos vardan, skatina mus nepagailėti jėgų, kad septynmečio planus įvykdytume artimiausiais metais.

Vakar mūsų pamaina darbą baigė nemažu laimėjimu. Kovo mėnesio gamybos planas įvykdytas! Jei per sausio mėnesį pagaminome 60 procentų pirmos rūšies veltinių, tai šį mėnesį pirmarūšės produkcijos pagaminome 20 procentų daugiau. Labai gerai dirba formuotoja Valė Zmoginaitė, veltinių kočiotoja Irena Vanagaitė, M. Rutkauskaitė ir kitos moterys. Tai mūsų darbininkiška dovana, sutapusi su dar viena taikos misija, turinčia pasaulinę reikšmę taikai išsaugoti.

K. PRUSAKOVA
„Spartako“ fabriko
pamalos meistras

N. Chruščiovas aplankė V. Lenino butą

PARYZIUS, III. 25. (TASS'o spec. koresp. — ELTA). Tūkstančiai paryžiečių šį rytą laukė Mari-Roz gatvėje ir gretimose gatvėse atvykstant N. Chruščiovo. Jie laikė rankose nedideles raudonas ir trispalves vėliavėles, plakatus su šūkiais „Taika!“, „Tegyvuoją Prancūzijos — Tarybų Sąjungos draugystė“.

Čia, Mari-Roz gatvėje, emigracijos metais gyveno didysis Leninas.

V. Lenino bute N. Chruščiovo laukė PKP CK generalinis sekretorius Morisas Torezas, PKP CK sekretorius Zakas Diuklo, PKP CK Politinio biuro nariai. Susirinkusi ant šaligatvio prie namo minia garsiai sveikina Prancūzijos Komunistų partijos vadovus.

Audringomis ovacijomis ir sveikinimo šūkiais minia sutinka N. Chruščiovą ir jo

palydovus. Prie namo įėjimo jį sveikina draugas Diuklo ir municipalinės tarybos delegacija. Vaikai įteikia Nikitai Chruščiovai gėlių. Draugas Diuklo lydi Nikitą Chruščiovą siaurais laiptais į butą, kuriame gyvena V. Leninas. Draugas Morisas Torezas jį sutinka prie durų.

Mums labai džiugu priimti jus, sako jis, kreipdamasis į Nikitą Chruščiovą, šiame kukliame bute, kur dirbo Leninas — didžiosios socialistinės valstybės įkūrėjas, jus, kuriam teko misija vadovauti šios valstybės likimui. Paryžius jau atidavė jums savo širdį, nes jis jus pripažino ištikimu Lenino pasekėju. Daugeliu savo drąsių sumanymų jūs įnešėte neįkainojamą indėlį į kovą už taikos išsaugojimą.

Nikita Chruščiovas

nuoširdžiai apkabina draugą Torezą.

N. Chruščiovas susipažįsta su relikvijomis, kurios saugomos Lenino bute. Aiškina PKP CK narys Gi Besas. Apsilankymo metu N. Chruščiovą lydėjo ministras be portfelio Žakino.

Žmonės gatvėje skanduoja: „Chruščiovas į balkoną!“, „Tegyvuoją Prancūzijos — Tarybų Sąjungos draugystę!“, „Tegyvuoją taiką!“. Reikalavimas „Chruščiovas į balkoną!“ — girdėti vis garsiau. Nikita Chruščiovas kartu su draugu Torezu išeina į balkoną. Paryžiečiai entuziastiškai sveikina juos.

N. Chruščiovui PKP CK vardu įteikiama dovana — reta Paryžiaus komunos laikotarpio oficialaus laikraščio kolekcija. Šio laikraščio komplekto viršelyje išspaus tas užrašas: „Žurnal Oficiel de la

Komun de Pari 1871 m. kovo 19 d. — gegužės 24 d.

— Draugui Nikitai Chruščiovui

Prancūzijos Komunistų partijos Centro Komitetas.

N. Chruščiovas pasirašė garbės lankytojų knygoje.

Gatvėje susirinkusi minia prašo, kad į balkoną išeitų Nina Chruščiova. Nina Chruščiova išeina į balkoną kartu su Žaneta Vermerš. Jas sutinka plojimų ir sveikinimų audra.

Visi susirinkusieji labai sujaudinti šio nepaprasto susitikimo Lenino bute.

N. Chruščiovas ir jo palydovai palieka Lenino butą. Šaligatviuose susirinkusi minia palydi jį sveikinimais ir ovacijomis. Jau nehematyti automobilių, bet žmonės nesiskirsto. „Koks neužmiršamas susitikimas!“ — kalba žmonės.

Sėkmės, draugas Chruščiovai!

Su šiais žodžiais kiekvienas tarybinis žmogus išlydėjo į dar vieną kelionę TSRS Ministrų Tarybos Pirmininką. Kelionė į Prancūziją — tai dar viena taikos vėliava, iškelta virš žemės rutulio. Mes didžiuojamės, kad ją iškėlė tarybinių tautų pasiuntinio, didžiojo taikos vėliavnešio N. S. Chruščiovo rankos.

Pavasaris tirpdo ledus, žemė bunda žmogaus džiaugsmui ir lai-

mei. Mes tikime, kad su šiuo pavasariu išsities ir „šaltojo karo“ ledai ir visos tautos gyvens taikiai. To troškta visa pasaulio žmonija. Mes džiaugiamės ir didžiuojamės kiekvienu Tarybų valstybės vadovo žingsniu, žengtu taikos labui. Už tai iš visos širdies sakome: sėkmės jums, Nikita Sergejevičiaus, prancūzų žemei!

J. PASKEVICIUS
Sluivykos brigadininkas

LKP rajono komiteto II plenumas

Kovo 23 d. įvykusiame LKP rajono komiteto II plenumo buvo aptartyti 2 klausimai:

1. Apie rajono kolūkių, tarybinio ūkio bei pagalbinų ūkių socialistinių įsipareigojimų vykdymą 1959 metais ir rajono partinės organizacijos uždavinius 1960 metams (pranešėjas — rajono žemės ūkio inspekcijos viršininkas drg. Krikštanas).

2. Apie visuomenės atsakomybės padidinimą kovoje su nusikalstamumu (pranešėjas — rajono prokuroras drg. Rinkevičius).

Zemiau spausdiname pranešimų ir plenumo dalyvių kalbų santraukas.

Kovoti už gausų visų žemės ūkio kultūrų derlių

Savo pranešime rajono žemės ūkio inspekcijos viršininkas drg. Krikštanas pažymėjo, kad įvykę TSKP CK gruodžio Plenumas, LKP Centro Komiteto IX plenumas bei Lietuvos KP XII suvažiavimas numatė kovingą programą smarkiam visų žemės ūkio šakų išvystymui, kovai už septynmečio plano įvykdymą pirmą laiką.

Rajono kolūkių žemdirbiai, siekdami įvykdyti 1959 metams prisiimtus socialistinius įsipareigojimus, savo kruopščiu darbu pakėlė grūdinių kultūrų derlingumą. Praeitais metais „Anykščių šilelio“ kolūkyje iš kiekvieno grūdinių kultūrų hektaro gauta po 15 cnt, „Aušros“ kolūkyje (Surdegio apyl.) — po 14,7 cnt, „Lenino keliu“ kolūkyje — po 14,1 cnt grūdų.

Tačiau P. Cvirkos vardo, Zdanovo vardo ir kituose kolūkiuose gauti žemi grūdinių kultūrų derliai, nes šių kolūkių partinės organizacijos, valdybos ir laukininkystės brigadininkai neskyrė reikiamo dėmesio organinių trąšų sukaupimui, taikėsi su agrotechnikos pažeidimais: sėjo nekokybinę sėklą, išsėtos mažos sėklos normos.

Rajone yra kolūkių, kur išauginami geri linų sėmenų ir pluošto derliai, ir iš linininkystės gaunamos didžiulės piniginės pajamos. „Svyturio“ kolūkis už realizuotus sėmenis 1959 metais gavo 407.516 rb., o „Pergalės“ kolūkis už sėmenis ir pluoštą — net 981.640 rb. pajamų.

Pasitaiko, kad augindamas sėklinius linus, kolūkis gauna nuostolius. „Aušros“ kolūkis (Aulelių apyl.), pirkdamas sėklai sėmenis, sumokėjo 41.844 rb., o realizavęs gautus sėmenis, tegavo tik 29.811 rb.; „Ažuolo“ kolūkis sumokėjo 34.681 rb., o gavo už sėmenis vos 21.896 rb. Nuostolius minimi kolūkiai gauna todėl, kad dar maža dėmesio skiria linų pasėlių priežiūrai, ne laiku sudoroja jų derlių. Atėityje reikia daugiau mechanizuoti linų sėjos, nuėmimo ir pluošto apdirbimo darbus, įrengti kolūkiuose geras linų mirkyklas, kurių, be abejo, įgalintų pagerinti linų pluošto kokybę.

Plėsti pašarų bazę, įsisavinti nenaudojamas žemes

Daug vietos pranešime buvo skirta pašarų bazei plėsti. Pranešėjas drg. Krikštanas nurodė, kad, plečiant pašarų bazę, lemiamą vaidmenį suvaidino kukurūzai, kurių derlius rajono kolūkiuose praeitais metais buvo dvigubai didesnis, negu 1958 metais. „Vienybės“ kolūkio V-oje laukininkystės brigadoje 10 ha plote auginti kukurūzai davė po 700 cnt žaliosios masės iš ha. Aukštus kukurūzų derlius išaugino „Pergalės“, Lenino vardo, „Skiemonių“, „Svyturio“ ir kiti kolūkiai. Dėl nepakankamos pasėlių priežiūros Zdanovo vardo kolūkyje iš hektaro gauta 105 cnt, M. Melnikaitės vardo kolūkyje — vos 80 cnt žaliosios kukurūzų masės.

Būtina ir šiais metais plėsti kukurūzų pasėlių plotus, rimtai pagalvoti, kaip racionaliau išnaudoti žemę, paleiskoti naujų rezervų pašarų gamybai padidinti. Reikia daugiau sėti daugiametį žolį, plėsti kultūrinių pievų bei ganyklų plotus, daugiau sėti vikčių, avižių mišinių.

Kalbėjęs plenumo „Ažuolo“ kolūkio pirmininkas drg. RAGASIS pažymėjo, kad sudarant pašarų bazę, susiduriama su kai kuriais sunkumais. Pavyzdžiui, kolūkyje yra apie 60 ha pelkėtų, reikalaujančių nusausinimo žemių,

tačiau Anykščių MMS dar nepatenkina kolūkių poreikių, nesuteikia reikiamos paramos. Įsisavinus pelkėtas, nenaudojamas žemes, jas galima būtų apsesti vienmetėmis žolėmis, ir tai įgalintų padidinti pašarų atsargas.

Anykščių MMS direktorius drg. PEREVIČIUS pabrėžė, jog, vykdant melioracinius darbus rajono kolūkiuose, dėl atskirų kolūkių vadovų kaltės reikiamai neišnaudojama MMS technika, bereikalingai pervežiojami mechanizmai iš vieno kolūkio į kitą. Pavyzdžiui, pernai į „Kibirkšties“ kolūkį net 3 kartus buvo siunčiama MMS technika melioracijos darbams atlikti, nes kolūkio valdyba kiekvieną kartą išskirdavo mažus žemės masyvus nusausinimo darbams vykdyti. Nuo tokios žalingos praktikos būtina atsisakyti ir šiemet jos nekartoti.

Didinti pieno ir mėsos gamybą

Pranešime buvo pažymėta, kad nors pieno gamyba pernai, palyginus su 1958 metais, rajono kolūkiuose padidėjo 30,2 proc., mėsos gamyba — 28,5 proc., tačiau rajono kolūkiai neįvykdė prisiimtų socialistinių įsipareigojimų.

Jų neįvykdė pieno gamyboje todėl, kad nebuvo užtikrinta rūpestinga galvijų priežiūra: karvės daugely kolūkių šeriamos ir girdomos ne laiku, gauna nepakankamai pašarų. Kolūkiuose taip pat maža dėmesio skiriama karvių skaičiui padidinti, telyčiomis auginti.

Mėsos gamyboje socialistinius įsipareigojimus įvykdyti buvo visos galimybės. Bet jie nebuvo įvykdyti dėl tos priežasties, kad daugelis kolūkių realizavo visiškai jaunas, vos 30—40 kg sveriančius veršelius. Be to, nemažą paršelių skaičių dėl blogos priežiūros ir neūkiškumo krito, gi juos išauginus, galima buvo papildomai gauti nemažus kiekius kaulienos.

Rajono kolūkių gyvulių augintojai, apskaičiavę savo galimybes, įsipareigojo 1960 metais 100 ha žemės ūkio naudmenų pagaminti po 223 cnt pieno ir po 46 cnt mėsos.

„Anykščių šilelio“, „Draugystės“, „Lenino keliu“ ir kitų kolūkių partinės organizacijos, gerindamos organizacinį darbą gyvulių augintojų tarpe, pasiekė, kad per 2 šiuos metus mėnesius šiuose kolūkiuose iš karvės vidutiniškai gauta po 322—356 kg pieno. Tačiau Puškino vardo, „Kalnapilio“, P. Cvirkos vardo žemės ūkio artelėse per tą laikotarpį iš karvės primelžta vos po 27—52 kg pieno. Reikalas aiškus. Pieno išmilžiai priklauso nuo to, kaip galvijai prižiūrimi, šeriami, girdomi, kokios darbo sąlygos sudarytos gyvulių augintojams, kaip jiems atlyginama už darbą.

Partijos rajono komiteto pirmasis sekretorius drg. LUKOSEVIČIUS savo kalboje nurodė, kad „Anykščių šilelio“, J. Biliūno vardo, „Vienybės“ ir kitų kolūkių valdybos bei partinės organizacijos, vystydamos gyvulių augintojų tarpe socialistinį lenktniavimą, nuo pirmųjų šių metų mėnesių kovoja, kad prisiimti socialistiniai įsipareigojimai būtų įvykdyti. Todėl minimuose kolūkiuose sėkmingai vykdo, mas pieno ir mėsos gamybos grafikas, žymiai padidėjo karvių pieningumas. „Lenino keliu“, „Gegužės Pirmosios“, Mičiurino vardo kolūkiuose užbaigta sudarinėti su kolūkiečiais kontraktacijos sutartis veršeliams auginti, kas įgalins smarkiai padidinti mėsos gamybą. Tačiau P. Cvirkos vardo, „Atėitės“, „Kalnapilio“ kolūkiuose nesirūpinama, kad visi veršeliai, esantieji kolūkiečių nuosavybėje, būtų išsaugoti, pagal kontraktacijos sutartis auginti kolūkiams ir kolūkiečiams naudingomis sąlygomis.

Drg. Lukosevičius toliau kalbėjo apie būtinumą kuo plačiau išvystyti socialistinį lenktniavimą kolūkiečių tarpe, kad jis taptų gyvu ir veiksmingu, o ne formaliu, kaip neretai būna atskiruose kolūkiuose.

Nemaža kritikos už socialistinių įsipareigojimų neįvykdymą mėsos ir pieno gamyboje buvo pareikšta „Svėdasų“, „Kelias į komunizmą“, „Diktarių“, „Laisvo artojo“ kolūkių adresu, tačiau plenumo kalbėję šių kolūkių pirmininkai drg. drg. Kovas, Narbutavičius, Sakalauskas, Bačiulis nepapasakojo, kokie vidiniai rezervai bus panaudoti mėsos ir pieno gamybai padidinti, kas bus daroma, kad pašarų bazė sustiprėtų.

Kelti visuomeninių organizacijų vaidmenį

Kalbėdamas apie visuomenės atsakomybės padidinimą kovoje su nusikalstamumu, rajono prokuroras drg. RINKEVICIUS pažymėjo, jog paskutiniuoju metu ypač didžiulis vaidmuo tenka partinėms, komjaunimo ir profsąjunginėms organizacijoms, kurios privalo gerinti auklėjamąjį darbą dirbančiųjų tarpe. Nors pernai, palyginus su 1958 metais, nusikaltimų skaičius rajone žymiai sumažėjo, vie. nok jų dar pasireiškia ten, kur silpnas auklėjamasis darbas, kur visuomeninės organizacijos reikiamai nekovoja prieš girtavimą, chuliganizmą. O tose organizacijose, kur blogai vedama apskaita, neužtikrinta griežta kontrolė, pasitaiko ir visuomeninio turto grobstymo faktų. Pavyzdžiui, Debeikių ūkinių prekių parduotuvės vedėja D. Jankauskienė, piktnaudžiaudama tarnybine padėtimi, pasisavino daugiau kaip 6000 rb. valstybinių lėšų. Šis lėšų trūkumas susidarė ne per trumpą laiką, bet anksčiau atliktos revizijos jokio trūkumo neišaiškino, kadangi apie įvyksiančias revizijas parduotuvės vedėja žinodavo iš anksto ir, pasiskolinusi iš gyventojų pinigų, esamą trūkumą padengdavo. Šis faktas kalba apie silpną rajono prekybinių organizacijų darbuotojų darbo kontrolę ir revizorių nesąžiningumą.

— Kovoiant su nusikalstamumu, — pareiškė LKP rajono komiteto narys drg. VORONCOVAS, — prokuratūros, teismo ir milicijos organams didžiausią paramą gali ir privalo suteikti visuomenė, partinės, komjaunimo ir kitos visuomeninės organizacijos. Ir liaudies teismui nagrinėti smulkesnio pobūdžio nusikaltimus nėra reikalo, nes tai gali atlikti draugiškieji teismai, patys kolektyvai, kurių nariai yra nusižengusieji. Partinės organizacijos privalo gerinti politinį-masinį darbą, pasiekti, kad kiekvienoje įmonėje, kolūkyje aktyviau veiktų draugiškieji teismai, liaudies draugovės. Laikas būtų sustiprinti auklėjamąjį darbą vaikų ir paauglių tarpe, kad pastarieji be tėvų nesilankytų į vakarinius kino seansus. Ar negalėtų rajono liaudies švietimo skyrius išskirti neetatinių inspektorių, kurie rūpintųsi vaikų priežiūra ir užkirstų kelią beglobiškumui?

Plenumo kalbėjęs partijos rajono komiteto sekretorius drg. GRIGALIONAS pabrėžė, jog, norint nusikalstamumą išgyvendinti, būtina panaudoti įvairias auklėjamojo darbo formas. „Lenino keliu“ kolūkio partinė organizacija nuolat rūpinasi, kad kolūkiečiai kultūringai praleistų laisvalaikį. Čia kolūkio nariai gausiai įtraukti į meno saviveiklą, į sportinį darbą, viešajai tvarkai palaikyti veikia liaudies draugovės, todėl ir nusikaltimų sumažėjo. Tačiau Zdanovo vardo, „Kibirkšties“ ir kituose kolūkiuose maža dėmesio skiriama kolūkiečių auklėjimui. Čia lig šiol neišrinkti nei draugiški teismai, nei sudarytos liaudies draugovės. Šį trūkumą reikia kuo skubčiausiai pašalinti.

Apie didžiulį kolektyvo poveikį kovoiant su nusikalstamumu bei kolūkio draugiškojo teismo veiklą plenumo kalbėjo J. Biliūno vardo kolūkio pirmininkas drg. ILČIUKAS.

Plenumo kalbą pasakė LKP Centro Komiteto atstovas drg. BAGDZIUS.

Svarstytais klausimais plenumas priėmė atitinkamus nutarimus.

KAI ŠIRDIS DARBA PAMILSTA

Rytas. „Pergalės“ kolūkio centre dar visiškai tylu. Tik klaukų fermoje girdėti kibirų barškesys, šeriklių kalbos. Bet toji tyla trunka neilgai. Ją nutraukia varstomų automašinių garažo durų bldėjimas. Kas gi šis ankstyvasis? Tai kolūkio šoferis Jonas Levandavičius.

„Pergalės“ kolūkis turi septyniolika automašinas. Jonas Levandavičius — vienas iš geriausių vairuotojų. Jis šį darbą labai pamėgo ir automašiną vairuoja jau penktą metal. Jo vairuoja ma automašina be jokių avarijų pravažiavo daug tūkstančių kilometrų. Gal būtų, kas paklaus, kaip gi Jonas išvengia avarijų?

Visai paprastai. Jis niekada nesėda už vairo išgėręs, neišvysto per didelio greičio, laikosi eismo saugumo taisyklių. O kelti jam teko atlikti įvairių. Ne kartą ir ne du važinėjo po Vilnių, Rygą bei kitus Lietuvos ir kitų broliškųjų respublikų miestus.

Jonas Levandavičius ne tik sąžiningas, drausmingas darbuotojas, bet ir visiems paslaugus, geras draugas. Jei kolūkyje su serga žmogus, Jonas niekada neatsisako atvežti gydytoją, padėti. Gera jis sugyvena ir su savo darbo draugais — kitais kolūkio šoferiais.

— Džlugu dirbti, kai žina, kad tavo darbas bus

tinkamai įvertintas, — sako Jonas. — Praėjusiais metais išdirbau 360 darbdienų, už kuriuos gavau 900 kg grūdų ir 3240 rublių. Be to, mums kiekvieną mėnesį, be darbdienų, dar išmoka po 200 rublių pinigais. Siemet stengsiuosi dirbti dar geriau.

V. Vitkūnas

● Troškūnų biblioteka pradėjo praktikuoti laisvą skaitytojų priėjimą prie knygų ir periodinių leidinių. Naujoji aptarnavimo forma leidžia skaitytojams arčiau susipažinti su bibliotekos fondais.

A. TISKUS

Bibliotekai reikia naujų patalpų

Jau metai, kai ginčijamasi, kur padėti Raguvėlės apylinkės biblioteką. Ji laikinai buvo įsikūrusi vietos ryšių skyriaus patalpose. Tai mažytis, suodnomis lubomis kambarėlis. Užkuria bibliotekos vedėja pečių ir patl bėga lauk. Rūksta dūmai, ir suodžiai krinta ant knygų. Mat, pečius netvaringas.

— Gaila gerų knygelių, — su kartėliu kalba užėję į dūmais pritvinkusią biblioteką skaitytojai.

Paskutiniu metu Raguvėlės ryšių sky-

rius pareikalavo patalpas apieisti. O kur dėti biblioteką?

— Uždarysim. Surink iš skaitytojų knygų ir vešim į Anykščius, — pasakė vedėjai rajono kultūros skyriaus.

Ar teisingai bus pasiųsta? Apylinkėje daugiau jokių kultūrinių įstaigų nėra. Vienintelė biblioteka ir yra visa kultūrinė paguoda. Čia yra 135 nuolatiniai knygų skaitytojai. Beveik visi jie

tarybinio ūkio. Raguvėlės skyriaus darbininkai, tarnautojai. Iš kur jie ims knygas, uždarius šią vienintelę kultūrinę įstaigą?

O patalpos bibliotekai yra. Tarybinis ūkis turi keletą laisvų kambarių. Be reikalo apylinkės taryba, vietos ryšių skyrius ir rajono kultūros skyrius ginčijasi, kur dėti biblioteką. Ji turi likti Raguvėlėje.

V. Kavaliūnas

ENTUZIASTAI

Ziemos vakarais Vlešintų vidurinėje mokykloje ilgai negėsta elektros šviesa. Joje po darbo mokosi mlestellio ir kolūkių jaunimas. Čia matome „Draugystės keliu“ kolūkio kolūketes R. Raščūtę ir St. Klypaltę, „Kalnapičio“ kolūkio sąskaitybos darbuotoją St. Paškauskaitę ir daugelį kitų.

Ne vien mokslu ir darbu jie pasitenkina. Jų iniciatyva sudarytas saviveiklos ratelis. Po pamokų vyksta repetitijos.

Neseniai vietos kultūros namuose pastatyta Novikovos komedija „Kova dėl derliaus“.

A. KALNIUS

UZBEKIJOS TSR. Per paskutiniuosius metus Surchan-Darjos srities Sachrisiabsko rajono K. Markso vardo kolūkyje pastatyta daug gyvenamųjų namų, dvi vidurinės ir pradinės mokyklos, medicinos punktas, valgykla, viešbutis ir kt. pastatai.

Nuotraukoje: kolūkio viešbučio pastatas.

Feljetonas

PER DAŽNAI AŠYS LŪŽTA

Pas laikrodininką atėjo klientas. Meistras judriomis akutėmis įkainavo svečio apsirengimą ir, mintyse sumetęs, kad iš šito galima gerokai išlupti, greitai išrėžė:

— Ašis lūžusi.

— Argi? — stebisi žmogelis. — Nešiojau, saugodamas kaip savo akį, ir staiga lūžo... O daug kainuos?

— Už įdėjimą penki rubliai. Šitie pinigai vietinio ūkio valdybai priklauso. Kvietą išrašysiu. Už ašį — dvidešimt penki. Šitie priklauso čia, — parodo meistras į išsipūtusių kišenę.

Laikrodis — ne degtukų dėžutė, neišmes per tvorą. Ir klientas moka, moka tiek, kiek laikrodininkas Albertas Zilinskas užprašo. O užprašo jis, kiek panorė. Jei laikrodininkas prasigeria,

ašys dažniau „lūžta“ ir jų įdėjimas pabrangsta.

Prasigeria Zilinskas dažnai. Žiūrėk, iš ryto dar sėdi, krapšto laikrodžio ratukus, o apie pietus miestelio tuoras ramsto. Vieną dieną buvo toks įvykis.

Sėdi meistras gerokai truktelėjęs baltosios galva viščiukus „svarsto“, o čia klientas ateina sugedusiu laikrodžiu nešinas.

— Pažiūrėk, meistriuk, kas nutiko, — prašo pilietis.

— Nebbbeppilkk negersiu, — vėblena meistriukas ir pradeda ant kliento laikrodžio „ožti lūpti“.

Vietinio ūkio valdyba vargšui meistrelliui irgi planą skyrė ir pasigailėjo. Tik 500 rublių per mėnesį į kasą Zilinskas turi įnešti.

— Nuspiaut į tokį planą, — sako išgėręs meistras. — Aš per savaitę tiek sukalu. Ir ko čia neišgerti. Į sveikatą!

Kompanijonų prie stiklo Zilinskui irgi nestinga. Kazys Jakavičius taip ir dežuruoja prie laikrodininko durų, kol kas nors ateis laikrodžio taisyti ir bus galima avanso „ašies remontui“ paimti. Būna ir tokių triukų. Geria, geria draugeliai ir pinigų pristinga. Tada vedžioja už parankių suėmę girtutėlių

laikrodininką pakiemiais ir kaulija:

— Paskolinkit jam (rodo į laikrodininką) pinigų, — prašo Jakavičius.

— Tai ko jis pats paprašyti negali. Liežuvi begerdamas prarijo?

— Aha, prarijo. Paskolinkit, grąžins, — maldauja sėbrai. O laikrodininkas tik baltas akis varto ir žodžio neištaria.

Kitą dieną dirbtuvėje vėl tos pačios derybos vyksta.

— Ašis lūžo. Penkis valdybai, dvidešimt penkis man, ir laikrodukas tiksės visą amžių, — įtikinėja laikrodininkas.

Bet troškūnietai nebeneri juo tikėti. Per dažnai jau tos laikrodžių ašys lūžta.

C. BERCIONAS,
V. KLUSIS

Šis tas apie Čekoslovakijos žemės ūkį

P. IVANAUSKIENE

„Aukštakalnio“ kolūkio agronomė

(Pabaiga. Pradžia Nr. 25 (1112))

Iš mineralinių trąšų daugiausiai naudojamas amonio sulfatas. Be to, sunaudojami dideli kiekiai mikrotrąšų: boro, magnio, mangano ir kt. cukrinių runkelių ir linų pasėlimams tręsti. Pradėtos gaminti skystos azoto trąšos, kurios yra žymiai pigesnės ir augalams prieinamesnės. Planai taikomas laukų kalkinimas cukraus fabrikų atliekomis — kalkių purvu.

Kellonėje dalyvavusieji agronomai ypač pavydėjo pavyzdinčiai tvarkomos sėklininkystės. Aštunto atšelio sėkla skaitoma jau bloga. Velslinės sėklos gavimas prieinamas ne tik kooperatyvams ir valstybiniam ūkiams, bet ir eiliniams valstiečiams. Aple herbicidų naudin-

gumą kalbų čia jau niekas nesako, nes jie vertinami taip pat, kaip ir mineralinės trąšos. Herbicido „Dikoteks“ linų ravėjimui naudojama net 10 kg 1 ha.

Lankantis kooperatyvuose, teko matyti įvairių mašinų. Didžiausią mūsų susižavėjimą kėlė įvairūs transporteriai šiaudams, mėšlui, bulvėms, cukriniams runkeliams paduoti į mašinas ar į kūgius, įvairios savivartės priekabos, daugiausia prie ratinių traktorių naudojamos pervežimui, sudėtinga kuilamoji MA.90. Ji turi specialų mechanizmą, kuris suplausto išlenkčius iš kuilamosios šiaudus 10—12 cm ilgio kapojais. Taip susmulkinti šiaudai ekonomiščiau naudojami krautui, be to, kreikiant kapojais,

lengviau su mašinomis mėžti ir paskleisti dirvoje mėšlą.

Verta plačiau pakalbėti apie cukrinių runkelių auginimą, nes čekoslovakų patyrimas auginant šią kultūrą, o ypač mechanizuojant auginimo ir derliaus nuėmimo darbus, gali būti žymia dalimi pritaikomas ir pas mus, Lietuvoje. Darbų mechanizavimas prasideda nuo runkelių sėjos. Sėjal naudojamos įvairios sėjamosios, o cukrinių runkelių auginimo zonoje — daugiausia šešiarelių „Unikum“ tipo su šaukšteliniais sėjamaisiais aparatais. Tarpai tarp eilučių — 45 cm. Tarpueilių įdirbimui naudojami kultivatoriai su valru ir sėdyne. Juos naudojant, galima palikti 8—10 cm pločio ruoželių nesupurentos dirvos. Ten, kur sėjama paprastomis eilinėmis mašinomis, retinama puokštėmis kultivatoriumi, važiuojant skersai eilučių. Cukrinių runkelių nuėmimui sėkmingai naudojami kombainai, gaminami šalyje. Į

fabrikus juos pristato daugiausia traktorinėmis priekabomis. Kadangi keliai visur asfaltuoti, tai ratiniai traktoriai pajėgia vežti net kelias priekabas.

Čekoslovakijos valstiečiai labai intensyviai vysto gyvulių ūkį, ypač mėsos pieno tipo galvijininkystę ir kiauliniųkystę. Gyvulininkystės produkcija sudaro 40 procentų visų žemės ūkyje pagamintų produktų vertės. 100 ha žemės ūkio naudmenų tenka vidutiniškai 55 galvijai, o 100 ha ariamos žemės — 95 kiaulės, tame skaičiuje 9 veislės. Ypač rūpestingai auginamas galvijų prieauglis. Veršelių girdymui sunaudojama 400—600 kg nenugriebto pieno, o lleso pieno iš vis neduodama. Šalyje plačiai taikomas dirbtinis karvių apseklintimas. Fermos beveik visur mechanizuotai aprūpinamos vandeniu. Mechaninis melžimas — ne naujiena, visi rajonai turi po keletą kooperatyvų, kur melžiama mašinomis. Savotiškos čia gyvuli-

ninkystės patalpos. Beveik visi pastatai pritaikyti stambaus pašaro laikymui ant aukšto, Ryšium su tuo tvartų lubos padarytos iš plytų ar betono. Grindys taip pat betonuojamos arba išklojamos keraminiais blokais. Tai pagreitina sruvų nutekėjimą. Įrengiama gera ventiliacija. Lan-gai, esant reikalui, atidarinėjami.

Didelį darbą atlieka Čekoslovakijos žemės ūkio mokslinio tyrimo įstaigos ir rajonuose esantieji žemės ūkio skyriai, kurie kovoja už visų naujųjų įdiegimą į gamybą. Tai daug padeda žemdirbiams sprendžiant žemės ūkio kultūros pakėlimo klausimą, kovojant už gausių derlių išauginimą, aukštą gyvulių produktyvumą.

Šioje kellonėje teko pamatyti daug gerų dalykų, daug ko pasimokyti, praturtinti savo žinias, susipažinti su draugiškais Čekoslovakijos gyventojais ir tai padės man darbe, sprendžiant įvairius gamybinius klausimus.

KAMCATKOS SRITIS.

Koriakų nacionalinės srities Tagilo rajono Kirovo vardo kolūkis yra garsus sabalių ir kitų kailinių žvėrių medžiotojais.

Šį sezoną ypač paslūžmėjo medžiotojas AJ-aj Vanič. Per žiemą jis pristatė 1 paruošų punktą kailių už 12.000 rublių (vykdydamas tris sezoninius planus).

Nuotraukoje: medžiotojas AJ-aj Vanič.

Literatūra ir gyvenimas

MŪSŲ KALENDORIUS

B. Dauguvietis
(1885-1949)

Kovo 26 dieną sukako 75 metai, kai gimė ižymus lietuvių dramaturgas ir režisierius, TSRS liaudies artistas Borisas Dauguvietis. 1923 metais pradėjęs dirbti Kauno valstybiniame dramos teatre, jis visą laiką puoselėjo lietuvių teatro meną, ugdė jaunuosius aktorius. Dar buržuazijai valdant Lietuvą, B. Dauguvietis pastatė A. Ostrovskio „Pelninę vietą“, M. Gorkio „Miesčionis“ ir kitus spektaklius. Per 40 savo kūrybinio darbo metų B. Dauguvietis pastatė 180 veikalų, jų tarpe tokius, kaip M. Gorkio „Priešai“, už kurį jam buvo suteikta Stalininė premija, ir „Jegoras Buličiovas“, A. Čechovo „Vyšnių sodas“, sukūrė daugiau kaip 60 vaidmenų. B. Dauguvietis parašė nemažą originalių scenos veikalų — „Žaldokynę“, „Naują vagoną“, „Uždavinį“, „Laimę“ ir kitus. Įžymaus dramaturgo pjesės ir dabar statomos respublikos teatruose, meno saviveiklos scenoje.

O. SEDELSKYTĖ

Pavasaris bunda

Sakelėj greit pumpuras šiepsis,
Kaštonų žvakutės plevens.
Į saulę daigelis ims stieptis,
Suvilgytas tyro vandens.

Po kojų perlai sidabriniai
Kas rytą pabirs nuo žiedų.
O laimės, klek džiaugsmo krūtinėj,
Kai miškas skambės nuo aidų!

Brangi tu man, žeme gimtoji,
Su sodais tėvynės kvapiais, —
Tava aš gyvybe alsuojų,
Ir nieks man tavęs nepakeis!

Tarptautinės pabiros

Vilis Nelsonas žiūri televizijos laidą

„Dėmesio, Čikagos televizijos centras pradeda savo laidas!“

Vilis Nelsonas patogiausiais kėdėmis ir pamiršo viską pasaulyje. Ekranas — elninis detektyvas. Herojus nežūrėdamas šovė į konkurentą ir jį užmušė. Konkurentas neatsisukdamas spėjo išsėsti į herojų, paklojęs jį vietoje. „Meilutė“, susirėmimo kaltininkė, pasipudravusi šovė į save ir... Iš pradžių laidą nutraukė reklama: maudymosi kostiumu apsirengusi mergina sėdė pirkti tuziną automobilių padangų. Prie to Vilis buvo pripratęs. Bet kai laidą žiūrėti sutrukdė greta pasigirdęs vaiko riksmas, to Vilis jau negalėjo leisti. Jis užsimojo ir keliais smūgiais, kurių jis išmoko praėjusios televizijos laidos metu, priverstą nutilti mergaitę. Laidą jis baigė žiūrėti vienas — Vilis Nelsonas ir nepastebėjo, kad užmušė savo tikrą dukrą.

Sužinota, kad Vilis Nelsonas iš Čikagos nugabentas į kalėjimą. O „Čikagos televizijos centras tęsia savo laidas...“

Vakarų Vokietijos rasiškai

Prieš septynerius metus bevalkiškai sutuoktiniai Herkenai paėmė iš Frankfurto prie Maino (Vakarų Vokietija) našlaičių prieglaudos auklėti vienerių metų spalvotą mergaitę Virginiją Andželą.

Dabar, kai mergaitė suka 8 metus, įmotė Helga Herken nutarė pradėti dirbti. Nepaisant materialinių sunkumų, visą laiką, kaip nurodo Vakarų Vo-

kietijos agentūra DPA, sutuoktiniai negavo nė penigro našlaitei auginti. Helgai žadėjo, kad ji bus priimta dirbti pardavėja Vedelio prekybos įmonėje. Bet netikėtai įmonės savininkas pakeitė savo sprendimą. „Klijental gali pasipiktinti, sužinoję, kad juos aptarnaujanti pardavėja [sūni] spalvotą kūdikį“, — pareiškė jis.

Slamščia klevas, pabudęs iš miego,
Ir vis purto rąsas nuo pečių.
Jo šlamėjimo šito į nieką,
Nemainyčiau į nieką, jaučiu.

Gal sakysi — užtenka, užtenka
Tos romantikos klevo senos. —
Gal ir man tai atrodytų — menka,
Jei jame negirdėčiau dainos.

Tai irgi didelis menas

„Čiurlionis man patinka dėl to, kad jis mane, kaip rašytoją, verčia susimąstyti“ (M. GORKIS).
„Gal būt, nė vienas dailininkas neatkūrė su toklu meistriskumu nakties ir žvaigždėto dangaus, kaip tai padarė Čiurlionis savo paveikslų „Zodiako ženklai“ serijoje“ (K. PAUSTOVSKIS).

Sitaip apie nepaprastų gabumų XX a. pradžios lietuvių menininką Mikalojų Konstantiną Čiurlionį atsiliepią didieji rašytojai.

Čiurlionis pasireiškė dviejose meno šakose — muzikoje ir dailėje. Su juo susiję ir pirmieji profesionalinės lietuvių fortepijoninės, kamerinės ir simfoninės muzikos kūriniai. Per dvi lyrinę, giedri pirmoji lietuviška simfoninė poema „Miške“, variacijos fortepijonui džiūkų liaudies dainų temomis, vidiniai vientisa, spalvinga simfoninė poema „Jūra“ ir kiti kūriniai — neįkainojamas indėlis į lietuviškos muzikos lobyną.

Čiurlionis buvo jautrus ir spalvoms. Nors profesionalinio akademinio pasiruošimo jis neturėjo, bet lietuvių dailėje paliko ryškų pėdsaką. Čiurlionio paveikslai

kupini pasakiškumo, poezijos ir muzikos. Eidamas novatorių keliu, jis linijų ir dėmių ritmikos, spalvų harmonijos ir žaismingumo pagalba savo tapybą priartino prie muzikos.

„Koks galėtų būti šito vaisingo atradimo išvystymas didelių erdvių tapyboje, monumentaliose freskose — rašė prancūzų literatūros klasikas R. Rolanas. — Tai naujas dvasios kontinentas, kurio Kristupu Kolumbu iieka Čiurlionis“.

Pilniau pažinti Čiurlionį — menininką ir žmogų — padės skaitytojui neseniai išėjęs jo laišku ir straipsnių rinkinys*).

*) M. K. Čiurlionis. Apie muziką ir dailę. Vilnius. 1960. Kaina 11,5 rb.

Troškūnų vidurinės mokyklos X klasės mokiniai ir klasės vadovė reiškia gilią užuojautą klasės draugei MIZARAITEI ONUTEI, jos mylimai mamytei mirus.

Šiandien kino teatre „PERGALĖ“ žiūrėkite kino filmą „KOVOTOJA“

Kijevo A. Dovženkos vardo kino studijos gamyba.

Kadras iš kino filmo „Kovotoja“.

Vilniaus bokštai
baltieji...
Tartum muzika

gotikos linijos...
Leidžias saulė, stogais nuriedėjusi,
Ir voratinkliuos rudenio pinas.
Ir aš vaikštau vėl

gatvėmis tavo
Ligi išnaktų, nieko nebodamas.
Kad dainon taip sudėt tavo žavesį! —
Ne, netilptų į širdį ji, rodos!

Sis leidinys naujai nusviečia jo asmenį, biografiją, atspindi menininko kūrybinį kelią, aplinką, kurioje jam teko gyventi ir kurti. Knygoje skaitytojas ras valdingų gamtos aprašymų ir net pasakų, dailininko kūrinių reprodukcijų, aiškiau supras Čiurlionio valzduotę ir jausmus, kurie kūrė jo nuostabių paveikslus ir muziką.

Kokius gražius žodžius savo laiškuose paskyrė Čiurlionis muzikai:

„Norėčiau sukurti simfoniją iš bangų ošimo, iš šimtmetės girlos paslaptingos kalbos, iš žvaigždžių mirksėjimo, iš mūsų dainelių ir iš bekrasčio ilgesio mano...“

Su gilia melle liaudies menul, jo tradicijoms pa-

rašyti Čiurlionio straipsniai „Antroji lietuvių dailės paroda“, „Apie muziką“ ir kiti.

O štai, išsižūrėjęs į si-dabrinės Kaukazo kalnų viršukalnes, menininkas plešia:

„Aplink baltos, nuostabios karūnos, nuostabią didingos, nuostabią gražios... o tarp jų stovi žmogus... Pažadėjo jis, kad, saulei tekant, užsiplieskus karūnomis, spalvų chaoso ir spindulių šokio valandą uždainuos Saulei himną“.

Taip apie gamtą rašyti — irgi didelis menas! Per skaičius tokias eilutes, darosi aišku, kodėl Čiurlionio muzika ir paveikslai tokie nuostabūs ir nepakartojami.

Alf. BRIEDIS

Redaktorius
St. VINCIONAS

Kovo 30 d. Anykščių kultūros namuose įvyks

VALSTYBINĖS FILHARMONIJOS KONCERTAS

DALYVAUJA

LTSR Valst. Filharmonijos solistė
J. HASKERYTĖ

(sopranas)

LTSR nusipelnusi artistė
N. DUKSTULSKAITĖ

(forte-pijonas)

LTSR Valst. akademinio operos ir baleto teatro solistas, Visasąjunginio vokalistų konkurso laureatas.

L. MURASKO

(bosas)

Visasąjunginio tarybinio jaunimo festivalio konkurso laureatas

A. LOCERIS

(akordeonas)

Valst. Filharmonijos estrados artistas
A. SAULYNAS

(meninis skaitymas)

PROGRAMOJE:

Arijos ir duetai iš operų, romansai, tarybinių kompozitorių ir liaudies dainos, tarybinių kompozitorių ir klasikų kūriniai fortepijonui, tarybinių rašytojų ir klasikų kūriniai, kūriniai akordeonui.

Pradžią 20 val.

Kasa veikia kasdien nuo 14 iki 19 val.
30 d. — nuo 9 val. iki 20 val.